

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

A) Ogłoszenia i odezwy.

L. 3512/08

We Lwowie 3. sierpnia 1908.

O D E Z W A

do P. T. Producentów chmielu w sprawie obeślania międzynarodowej wystawy berlińskiej.

W czasie od 10—18 października br. odbędzie się w Berlinie międzynarodowa wystawa chmielu, której obeślanie zajmuje się bezpośrednio c. k. Towarzystwo rolnicze w Wiedniu. W myśl odezwy tegoż Towarzystwa z dnia 1. sierpnia 1908 L. 69. G. podjął się podpisany Komitet za zgodą Komitetu bratniego Towarzystwa rolniczego w Krakowie zbierania próbek chmielu, przeznaczonych na tę wystawę, celem udzielenia tychże następnie c. k. Towarzystwu rolniczemu w Wiedniu do dalszego programowego traktowania.

Obeślanie międzynarodowej wystawy berlińskiej, leży w interesie naszej produkcji chmielarskiej, która będzie miała sposobność pokazać światu handlowemu wysoką jakość naszego produktu i utorować w ten sposób drogę do zdobycia należącej mu się marki światowej.

Upraszamy przeto wszystkich P. T. Producentów chmielu, by raczyli wziąć udział w tej wystawie i **donieśli niezwłocznie do Biura Komitetu we Lwowie**, jaką ilość próbek tegorocznego własnego zbioru zamierzają wysłać. Przysługuje bowiem każdemu P. T. Producentowi prawo wysłania także więcej próbek, o ile uprawiany przez niego chmiel gatunkowo od siebie się różni. Po otrzymaniu tej wiadomości przesyłać Biuro Komitetu do wypełnienia przez P. T. Producentów odpowiednią ilość arkuszy meldunkowych stosownie do ilości zapowiadzanych próbek, jak niemniej worki potrzebne do opakowania. Na każdą próbkę przeznaczone są dwa worki, jeden o zawartości 4 kg, a drugi o zawartości 1 kg. Na obu workach każdej próbki ma być oznaczony chmielnik, z którego pochodzi z zaznaczeniem liczby odnośnego arkusza meldunkowego. W każdym arkuszu meldunkowym znajduje się rubryka, w której ma być stwierdzone, że odnośna próbka pochodzi z tegorocznej i własnej produkcji wystawcy. Stwierdzenie to ma nastąpić według okoliczności przez Towarzystwa okręgowe w obrębie działalności c. k. krakowskiego Towarzystwa rolniczego, względnie przez Rady Oddziałów w obrębie c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego.

Chmiel w próbkach ma być prasowanym i nie należy go bezwarunkowo siarkować ani w jakikolwiek sposób konserwować.

Po otrzymaniu za zgłoszeniem się arkuszy meldunkowych i worków należy próbki wraz z arkuszami meldunkowymi przesyłać do Biura Komitetu **najpóźniej do 5. września br.**

W przeświadczeniu, że P. T. Producenci nie omieszkają korzystać z tej sposobności w interesie tak własnym jak i tej gałęzi produkcji krajowej, **ponawiamy prośbę o niezwłoczne przesyłanie zgłoszeń do Biura Komitetu** (Lwów, ul. Karola Ludwika 1. 3).

Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego:

Wiceprezes:

Karol Czeż m. p.

Sekretarz:

Dr. Józef Raczyński m. p.

Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego:

Wiceprezes:

Jan Vivien m. p.

Sekretarz:

Dr. cam. August Rodakiewicz m. p.

B) Ze spraw bieżących.

Dnia 5. b. m. odbyła się w Prezydium c. k. Namiestnictwa **konferencja w sprawie klęsk elementarnych** pod przewodnictwem J. E. P. Namiestnika. W konferencji tej wzięli udział J. E. Marszałek kraj., R. Dw. Dr. Tadeusz Pilat, Aleks. Dąbski, Dr. Józef Raczyński, Wiceprezes Jan Vivien i Dr. cam. August Rodakiewicz.

Komitet **udzielił stypendium** w kwocie 600 K p. Maryi Wąsikówny na wyjazd do Friedland w Czechach, celem odbycia kursów o gospodarstwie wiejskiem.

Komitet **poparł** podanie Głównego Zarządu Kółek rolniczych, wniesione do c. k. Ministerstwa rolnictwa o subwencję w kwocie 20.000 K na poprawę łąk i pastwisk.

Komitet **wydelegował** kontrolora mleczności p. Leonarda Szlagiera do Torek, gdzie się odbędzie pogadanka rolnicza staraniem przemyskiego Oddziału, celem zabrania głosu o mleczarstwie.

Na podstawie opinii Rady Oddziału Busk-Kamionka przedstawiono c. k. Namiestnictwu na **zarządców przemysłowych** większych dóbr rolnych i leśnych ze zakładami przemysłowymi: Dla c. k. Sądu powiat. w Radziechowie p. Bronisława Rozwadowskiego w Łowczy i Bolesława Steckiego w Środopolicach, zaś dla c. k. Sądu powiat. w Kamionce p. Władysława Ossolińskiego w Horpiniu i p. Dąbrowskiego, pełnomocnika dóbr w Kamionce strumieńskiej.

Biuro Komitetu rozesłało do Towarzystw okręgowych, do Rad Oddziałów i do P. T. Producentów chmielu odezwę L. 3512 w sprawie międzynarodowej wystawy berlińskiej chmielu.

Z Oddziałów.

WIADOMOŚĆ

O Ogólnem zgromadzeniu członków Oddziału Łańcut-Jarosław c. k. galic. Towarz. gospod., odbytem 24. czerwca 1908 w Łańcucie.

Początek o godz. 9.

Obecni: Prezes książe Witold Czartoryski, jako przewodniczący i 62 członków.

Przewodniczący, zagajając posiedzenie, konstatuje bardzo mało członków z powiatu łańcuckiego i przeworskiego i nadmienia, że chociaż zapadła uchwała, aby Ogólne zgromadzenia odbywały się każdorazowo w innej miejscowości, mija się z celem, ponieważ do Jarosławia zawsze najwięcej członków przybywa, co i obecnie stwierdza, że znaczna większość obecnych jest z Jarosławia.

Przyjęto nowych członków pp.: Stanisława Witkowskiego z Przeworska, z wkładką 14 kor.; Franciszka Kamińskiego z Łańcuta, z wkładką 14 kor.; Genowefę Turneau z Urzejowic, z wkładką 14 kor.; Kółko rolnicze w Urzejowicach, z wkładką 10 kor.

Odczytano protokół z ostatniego Ogólnego zgromadzenia i przyjęto bez zmiany.

Następnie oznajmił sekretarz, że jak każdego roku, tak i w tym roku złożone będą dla drobnej sprzedaży nawozy sztuczne dla członków w handlu Klecana w Jarosławiu, dla dostaw zaś całowagonowych prosi, aby członkowie zgłaszali się zawczasu.

Podano do wiadomości, że premiowanie sług gospodarczych odbędzie się uroczystie we wrześniu b. r. Rada Oddziału na posiedzeniu swem w dniu 12. czerwca b. r. po rozpatrzeniu, nadesłanych próśb uchwaliła przyznać w bieżącym roku nagrody po 100 kor. i medale zasługi srebrne 9 sługom.

Potem miał wykład o hodowli bydła inspektor hodowlany p. Marszałkowicz. Prelegent mówił o ujednastnieniu ras bydła i zachęcał do wzięcia udziału w wystawie, nadmieniając, że w pierwszej połowie lipca będzie zwiedzał obory gminne i wybierał odpowiednie okazy na wystawę. Następnie mówił p. Marszałkowicz o organizacji agencji handlu bydłem i materiału rzeźnego.

Dalej z porządku dziennego miał sprawozdanie z wycieczki włościan do Księstwa Poznańskiego ks. kanonik Władysław Tryczyński. Sprawozdawca, rozpoczynając opowiadanie od podziękowania Radzie Oddziału za wystarczenie się subwencji na cel tak pożyteczny, wyliczał miejscowości, które uczestnicy wycieczki zwiedzali. Pierwszy nocleg i przyjęcie w Księstwie wypadły im w Goli u W. Państwa Potworowskich. Tam to po zwiedzeniu gospodarstw wiejskich i gospodarstwa p. Potworowskich podejmowano nie tylko uczestników wycieczki szczerze i gościnnie, ale nadto zaproszono około 50 tamtejszych włościan dla poznania i porozumienia się z tutejszymi włościanami — i omówienia spraw gospodarskich, jakie zwiedzili. Stamtąd pojechali dalej — zwiedzili Poznań, Gniezno, Trzemeszno, Innowrocław, Tuczę i inne miejscowości, a wszędzie, gdzie byli, znaleźli miłe przyjęcie i staropolską gościnność. Zwiedzili także fabrykę maszyn Cegielskiego ze wszystkimi szczegółami.

Wszędzie harmonijna zgoda między dworem a włościanami, wszędzie widać postępowe gospodarstwa. Opowiadał sprawozdawca szczegółowo o uprawie roli, o hodowli bydła, koni i trzody chlewnej, o narzędziach rolniczych tam używanych, o drenowaniu gruntów, o tresurze bydła i koni, o porządku domowym i nadzwyczajnej czystości, jaka tam w chatach wiejskich panuje, a szczególnie nacisk położył na uprawę tam buraków cukrowych. Wspomniał, że na przestrzeni 4 milowej znajduje się 8 cukrowni, które przeważnie włościanie w buraki zaopatrują, a w końcu nadmienił, że na przyszły rok wybierają się włościanie z Księstwa Poznańskiego w odwiedziny do Oddziału Jarosławskiego.

Potem nastąpiły interpelacje członków w różnych sprawach gospodarskich i o dzieleniu gruntów. W spra-

wie dzielenia gruntów wyrażono ogólną myśl, że grunta włościańskie nie powinny być dzielone i że dzielenie gruntów przyczyniło się do ruiny i emigracji włościan. Ze względu, że szczegółowe sprawozdanie z wycieczki będzie umieszczone w *Rolniku*, obszernego sprawozdania tutaj się nie umieszcza.

Książe Przewodniczący, dziękując Ks. sprawozdawcy za tak dokładne sprawozdanie z wycieczki, postawił wniosek, aby Wpp. Franciszce i Edwardowi Potworowskim w Goli, Wichlińskiemu w Tucznie, Karolowi Trzcieskiemu w Ostrowie i ks. kanonikowi Panieńskiemu w Trzemesznie podziękować osobnem pismem za tak gorliwe zajęcie się wycieczką. Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Następnie p. Jan Starck, jako przewodniczący komisji rewizyjnej, przedłożył wynik zamknięcia rachunków za rok 1907, nadmieniając, że wszystkie pozycje w księdze kasowej są uzasadnione, a gotówka pozostała ulokowana na książeczce kasy Oszczędności — wnosi o udzielenie Radzie Oddziału, a względnie skarbnikowi absolutoryum. Uchwalono.

W końcu uchwalono na wniosek ks. Węgrzynowicza udać się do Komitetu z prośbą o wydanie odpowiedniego planu wraz z kosztorysem dla chat wiejskich.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zwiedzano gremialnie oborę i chlewnię zarodową oraz mleczarnię Ordynacji w Przeworsku, gdzie dawał JW. hr. Mycielski odpowiednie wyjaśnienia.

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 3. sierpnia 1908 l. 103.541/VI c z wykazem panujących w Galicyi chorób zaraźliwych zwierzęcych, zestawionym na podstawie sprawozdań c. k. starostw, przedłożonych od 26. lipca do 2. sierpnia 1908, — zamieszczone jest w „Dzienniku urzędowym” *Gazety Lwowskiej* Nr. 178.

KRONIKA.

Wystawa przemysłowo-rolnicza w Jarosławiu otwartą zostanie dnia 22. sierpnia b. r. Od 4—6 września będzie wystawa bydła, 10—11 koni, a 15. i 16. nierogacizny i drobiu.

O Odszkodowanie rezerwistów, powołanych do ćwiczeń a względnie do odbycia musztry w myśl paragrafu 34. ustawy wojskowej, weszło w życie z d. 1. sierpnia 1908 r. na podstawie ustawy z d. 21. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 141. Odszkodowanie liczy się od dnia podróży na ćwiczenia aż do dnia powrotu na miejsce zwykłego pobytu, wliczając w to dni choroby, bez winy powołanego powstałej, o ile powrót opóźnił się na skutek tejże.

Odszkodowanie dzienne wynosi 50% płacy przyznawanej robotnikom w owym powiecie sądowym, w którego obrębie w ostatnim czasie powołany pracował. Jeżeli miejsce pracy powołanego leżało poza obrębem krajów koronnych wynosi odszkodowanie dziennie 1 K. Jeżeli powołany przybywa na ćwiczenia z zagranicy, liczą mu się dni podróży od stacyi granicznej. Do wypłaty odszkodowania powołanem jest owo Starostwo, od którego wyszło wezwanie do ćwiczeń. Starostwu temu winien powołany wymienić ustnie lub pisemnie osobę, na której ręce odszkodowanie ma być wypłacanem. Wolno mu także wymienić kilka osób uprawnionych, ale wówczas ma podać równocześnie sposób rozdziału odszkodowania między te osoby.

Do osób, uprawnionych do pobierania odszkodowania, które łącznie przysługuje w wymiarze powyż podanym, należą: żona, dzieci ślubne i nieslubne, bracia i siostry a wreszcie ascendenci powołanego. Wypłata następuje tygodniowo z góry i nie wolno władzy żądać zwrotu kwot, tym tytułem wypłaconych. Odszkodowanie nie podlega ró-

wnieź egzekucyi i nie może być ze skutkiem prawnym przeniesione na trzecie osoby. Wszelkie pisma dotyczące odszkodowania wolne są od stempla i od wszelkich opłat.

q Upadek produkcji remont w Anglii. Na jednym z ostatnich posiedzeń w *Royal United Service Institut* skonstatowano na podstawie sprawozdań ministerjalnych, że w r. 1900 wyprodukowano w Anglii zrebiat mniej o 10.000 od zwykłej produkcji przeciętnej. Ubytek ten jest tem dotkliwszy, że dotyczy prawie wyłącznie wojskowych koni wierzchowych. Podobnie podupadła również produkcja zwykłych koni użytkowych tak, że 90% pociągowych koni omnibusowych musiano importować. Uchwalono zwrócić się do rządu, żeby przez wydatne subwencje położył tamę temu upadkowi i ułożył stały program, któryby w czasie niezbyt długim podniósł produkcję koni wojskowych i pociągowych. Główna przyczyna złego leży w niskiej cenie na remonty i w braku odpowiedniego materiału rozplodowego. W toku dyskusyi zrobiono zarzut hodowcom, że dbają tylko o konie wystawowe, a nie liczą się z potrzebami popytu.

q Ograniczenie dowozu gołębi. W myśl rozporządzenia Ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, skarbu i rolnictwa z d. 23. lipca 1908 (Dz. u. p. Nr. 150.) sprowadzanie gołębi z zagranicy nastąpić może jedynie za zezwoleniem odnośnego starostwa, któremu nabywca winien podać dokładny adres zagranicznego sprzedawcy, gatunek, ilość gołębi i cel, w jakim zostają sprowadzane. Zezwolenie to przedłożyć należy urzędowi cłowemu, a wysyłki niezaopatrzone w taki dokument zostaną zwrócone, sprowadzający zaś podlegnie karze w myśl rozporządzenia z d. 20. kwietnia 1894 (Dz. u. p. Nr. 96.). Rozporządzenie to dotyczy zarówno obu połów monarchii.

q Cukier denaturowany dla pszczoł w myśl instrukcji c. k. Ministerstwa rolnictwa nie podlega podatkowi spożywczemu, a więc będzie tańszy od zwykłego o 38 h na 1 kg. Sposób denaturowania jest znacznie lepszym od używanego w Niemczech, gdzie dodają do cukru mialkiego pszenne otręby. Ponieważ cukier taki tylko w rozczynie może być użytym, podlega przeto bardzo łatwo kisnieniu. Denaturacja Ministerstwa polega na domieszcze do cukru 0.5% papryki i 0.005% błękitu metylowego.

q Poprawa pastwisk górskich we Włoszech, poruczona wyłącznie towarzystwom rolniczym nie mogła wobec braku odpowiednich środków finansowych doprowadzić do pożądanego skutku. Zajęto się wreszcie sprawą Ministerstwa rolnictwa i dnia 5. kwietnia b. r. wydano ustawę, w myśl której przeznaczono 200.000 lirów na poprawę pastwisk. W zakres melioracyi wchodzi: a) organizacja użytkowania pastwisk gminnych na podstawie stowarzyszeń; b) uprawa gruntów pastwiskowych i zwiększanie tychże; c) zaprowadzenie racjonalnego gospodarstwa łakowego; d) budowa szałasów na połoninach dla pasterzy bydła i magazynowanie siana, zakładanie pastwisk i poprawa dróg; e) utrzymanie pastwisk przez zakładanie gnojarni, odprowadzanie wód z opadów deszczowych i źródlisk i t. d. Pastwiska gminne mają pierwszeństwo do subwencyi, które rozdzielono na lat 6, a mianowicie: na rok 1907/8 30.000 lirów, a po 34.000 lirów w następnych 6-u latach.

q Wykłady o uprawie łąk zarządził czeski Wydział krajowy. Odbywać się one będą w sierpniu i we wrześniu w dwóch rozmaitych miejscowościach i trwać będą po 2 tygodnie.

q Podrożenie mięsa w Anglii. Na skutek dozwolonego dowozu mięsa amerykańskiego opanowali eksporterzy do tego stopnia targi londyńskie, że obecnie posiadają faktyczny monopol i decydują o cenach i to tak w handlu *en gros*, jak i drobiazgowym. W Londynie kosztuje 1 kg mięsa 1 K. Że wobec tego krajowa produkcja bydła upaść z konieczności musi, nie ulega żadnej wątpliwości.

Regulamin targowy dla handlu mleczymem, opracowany przez osobną ankietę, rozdaje bezpłatnie gminom, pragnącym umiejętnie uregulować targ mleczny u siebie c. k. Zakład do badania środków spożywczych w Krakowie.

Kurs dla instruktorów mleczarstwa. Podjęta przez Wydział krajowy w porozumieniu z Towarzystwami rolniczymi szersza akcja dla podniesienia mleczarstwa w naszym kraju, wymaga pozyskania i przygotowania odpowiednich współpracowników, którzyby na różnych stanowiskach czyto w Wydziale krajowym, czy w towarzystwach albo związkach mleczarskich działali łącznie dla wspólnego celu.

W tej myśli urządził Wydział krajowy w czasie od 5. września do 30. listopada b. r. w krajowej Szkole mleczarskiej w Rzeszowie specjalny kurs dla kandydatów na instruktorów mleczarstwa pod kierownictwem Dra Tadeusza Ryłskiego i inżyn. Józefa Mokrzyńskiego.

Pierwszeństwo w przyjęciu będą mieć kandydaci, którzy obok wyższego wykształcenia w zawodzie nauczycielskim, rolniczym, technicznym albo handlowym dali się poznać z zamiłowania do pracy społecznej.

Przyjęci kandydaci otrzymują stypendya po 500 K a za zwrotem kosztu pomieszczenie i wikt w kraj. Szkole mleczarskiej. Obowiązani będą obok uczęszczania na wykłady i ćwiczenia spełniać wszystkie czynności w szkolnej mleczarni i załatwiać wszystkie przydzielone im sprawy biurowe.

Podania o przyjęcie należy wносить najpóźniej do 15. sierpnia b. r. do Wydziału krajowego we Lwowie.

Komisarzy targowych kształci c. k. Zakład do badania środków spożywczych w Krakowie, urządzając w tym celu 4-miesięczny kurs, którego kosztą pokrywa subwencja c. k. Rządu.

Melioracye. Wydział krajowy przesłał Wydziałom powiatowym szczegółową informację, w jakiej wysokości i pod jakimi warunkami mogą być udzielone zasiłki krajowe i państwowe na drobne melioracye.

Według tej informacji na osuszenie gruntów zarówno ornych, jak łąk i pastwisk rowami otwartymi, na regulację potoków i ubezpieczenie brzegów rzek, nawodnianie gruntów i budowę wodociągów, o ile te ostatnie służą celom rolnictwa, udziela kraj i państwo, to ostatnie z dotacyi Ministerstwa rolnictwa, która w r. 1908 wynosi 3,200.000 kor., zasiłków do wysokości 33 1/2% kosztów pod warunkiem, jeśli interesowani właściciele gruntów, względnie powiaty, gminy i spółki wodne zobowiążą się pokryć 1/3 część kosztów i wykonane roboty własnym kosztem w należytych stanie utrzymywać.

Ministerstwo rolnictwa wyklucza jednakowoż od korzystania z zasiłków państwowych na tego rodzaju roboty dobrze sytuowanych właścicieli dóbr.

Na zabudowanie mniejszych potoków górskich udziela kraj i państwo zasiłków po 50%, jeśli strony interesowane zobowiążą się utrzymywać wykonane roboty własnym kosztem.

Na drenowanie gruntów przyznaje kraj (po myśli uchwały sejmowej z dnia 11. listopada roku 1905) i państwo 25% zasiłki właścicielom, jeżeli interesowani, to jest gminy, spółki drenarskie lub poszczególni właściciele gruntów zobowiążą się pokryć połowę kosztów i wykonane roboty własnym kosztem utrzymywać. Właściciele obszarów dworskich otrzymają na wykonanie drenowania gruntów pożyczki bezprocentowe, zwrotne w dziewięciu równych ratach rocznych.

Roboty subwencyonowane przez kraj i państwo muszą być zaprojektowane przez krajowe biuro melioracyjne i pod jego nadzorem wykonane, od czego Ministerstwo rolnictwa czyni zależnem przyznanie subwencyi.

Szczegółowe postanowienia o udzielaniu pomocy technicznej krajowego biura melioracyjnego, której kosztą pokrywa fundusz krajowy, tudzież o instruowaniu podań zawiera instrukcja z dnia 9. maja 1893 Dz. u. kr. Nr. 67.

Właściciele gruntów, względnie powiaty, gminy i spółki wodne, którzy zamierzają korzystać z zasiłków powyżej wymienionych, mają przy wniesieniu podania o pomoc techniczną przedłożyć deklarację, mocą której zobowiązują się pokryć 1/3 część, względnie połowę kosztów zamierzonych robót i wykonane roboty własnym kosztem w należytych stanie utrzymywać, w razie zaś, gdyby mimo należytych zasiłków ze skarbu pań-

stwa i kraju w przeciągu trzech lat nie przystąpili do wykonania zaprojektowanych robót, zwrócić funduszowi krajowemu kosztą zdjęć i takse za projekt. Deklaracja włościan powinna być podpisana wobec naczelnika gminy, który autentyczność podpisów stwierdzi pieczęcią urzędową i własnym podpisem.

Gminy mają przedłożyć w miejsce deklaracji odpisy uchwały Rady gminnej, zatwierdzonej przez Radę powiatową.

Kalendarz rybacki. W sierpniu wolno łowić bez ograniczenia wszystkie gatunki ryb i raki. Złowione ryby i raki muszą mieć miarę przepisaną. Cały miesiąc bardzo dobry dla sportu wędkowego. Na wędkę najlepiej łapać przy wschodzie i zachodzie słońca, gdyż przy wielkich upałach kryją się ryby pod brzegiem i korzeniami drzew.

Jubileuszowa wystawa rolnicza w Czerniowcach. Bukowińskie Towarzystwo gospodarcze urządza w Czerniowcach na wzgórzu obok strzelnicy miejskiej w czasie od 12. do 21. września b. r. jubileuszową wystawę rolniczą z szczególnem uwzględnieniem działu mleczarstwa. Wystawa ta, urządzona ku uczczeniu jubileuszu 60-letnich rządów Najj. Pana, obejmować będzie dwanaście grup, a mianowicie dział: nasion, ogrodnictwa, paszy, sztucznych nawozów, szkolnictwa rolniczego, mleczarstwa wraz z konkurencją krów, pszczelnictwa, drobiu, maszyn i narzędzi rolniczych, przemysłu domowego, uprawy tytoniu, hodowli psów.

Miejsca dla urlopników. W pierwszych dniach września kilkanaście tysięcy żołnierzy z naszego kraju kończy służbę wojskową. Opuszczając po trzech latach szeregi wojska, stają ci urlopnicy wobec konieczności wyboru zawodu, muszą znaleźć dla siebie źródło utrzymania, a więc zarobek, pracę. W interesie urlopników jak i w interesie całego niewątpliwie społeczeństwa leży, by nie byli oni zmuszeni do wstąpienia z konieczności do pierwszego lepszego, nie odpowiadającego im zresztą zawodu, by nie byli zmuszeni do przyjęcia pierwszego z brzegu miejsca. We wszystkich okolicach kraju, we wszystkich zawodach potrzeba tysięcy rąk do pracy. Interes publiczny więc wymaga ułatwienia urlopnikom wyboru zawodu, wymaga pospieszenia im z pomocą w wyszukiwaniu zarobku w chwili rozstrzygającej nieraz o całym ich życiu. Pomoc ta polegać winna na dostarczeniu urlopnikowi dokładnych informacji o wolnych a nadających się dlań miejscach w całym kraju i we wszystkich zawodach. Ułatwiając w ten sposób urlopnikowi uzyskanie dlań odpowiedniego miejsca, oddaje się tem samem doniosłą usługę i pracodawcy, poszukującemu odpowiedniego robotnika.

Zrozumiały to ważne społeczne zadanie ościenne kraje i państwa. Od szeregu lat zorganizowały pośrednictwo pracy specjalnie dla urlopników. Instytucja ta, stanowiąca jedno z ogniw organizacji publicznego pośrednictwa pracy w tych krajach, wpływa bardzo dodatnio na wyrównanie podaży i popytu pracy, stała się w pełnym słowa znaczeniu instytucją dobra publicznego.

Krajowe Biuro pośrednictwa pracy przy Wydziale krajowym we Lwowie postanowiło więc za wypróbowanym za granicą wzorem zorganizować w bieżącym roku pośrednictwo pracy dla urlopników w naszym kraju.

W tym celu zwraca się Krajowe Biuro do wszystkich pracodawców w kraju z następującą prośbą:

Ktokolwiek we wrześniu lub październiku będzie miał wolne miejsce dla oficjalisty, sługi, robotnika fachowego, czy zwykłego itp., zechce pod adresem: **Krajowe Biuro pośrednictwa pracy przy „Wydziale krajowym we Lwowie“** podać imię swoje i nazwisko, dokładny adres, jakie miejsce ma do obsadzenia względnie ilość takich miejsc; następnie wysokość płacy względnie innego wynagrodzenia w naturaliach itp., a wreszcie dzień, w którym to miejsce ma być objętem.

Zgłoszenia takie wolnych miejsc należy nadesłać **najpóźniej do 15. sierpnia**. Zgłoszenia po 15. sierpnia do Krajowego Biura nadesłane nie będą uwzględnione.

Krajowe Biuro pracy ułoży na podstawie tych zgłoszeń **listę miejsc wolnych dla urlopników** w całym kraju

we wszystkich zawodach i rozesła ją w kilku tysiącach egzemplarzy do wszystkich oddziałów wojsk z naszego kraju się rekrutujących.

Reflektujący na dane miejsca urlopnicy zgłoszą się sami wedle podanych w liście adresatów wprost do odpowiednich pracodawców.

Jubileuszowa międzynarodowa wystawa kucharsko-spożywcza napoi, higieny stosowanej i wyrobów przemysłowych odbędzie się we Lwowie, w Pałacu sztuki, na placu powystawowym w czasie od 29. września do 15. października. Celem tej wystawy jest wykazać najnowsze zdobycze sztuki kulinarnej i zdobniczej tak w kraju, jak i za granicą; wskazać, które produkty spożywcze i napoje są do wywozu przydatne, a których nam brak w kraju; porównać, o ile wyroby i artykuły swojskie, w zakresie zawodu kucharsko-spożywczego wchodzące, wyżej lub niżej stoją od zagranicznych; wykazać, jaką rolę hygieny i jej środki odgrywają w sztuce kulinarnej; okazać wyroby przemysłowe i rękodzielnicze, mające bezpośredni i ścisły związek z zawodem gastronomicznym; zaznajomić z dziełami i wydawnictwami na tem polu i t. d. Biuro komitetu, urządzającego tę wystawę, mieści się przy ul. Chorażczyzna l. 11 — i tam należy się zgłaszać po bliższe informacje.

Hodowla koni. Na Podolu zamożniejsi ziemianie utworzyli pierwszy Związek racjonalnej hodowli koni. Do Związku przystąpiło dotychczas 26 ziemian z liczbą 1300 kłaczy i 80 ogierów. Celem głównym Związku będzie „wytworzenie dzielnych koni roboczych z kłaczy krajowych ukraińskich, po ogierach rosłych szlachetnych, które mogłyby współzawodniczyć z końmi cennymi na rynkach europejskich“. Hodowcy i rolnicy podolscy przekonali się już, że hodowla bezcelowa drobnych i różnorodnych koników pochłania miliony rubli. Głównym rynkiem sprzedaży i zamiany ogierów oraz kłaczy rozplodowych będzie Winnica na Podolu. Na inspektora i instruktora objazdowego hodowli koni powołano p. A. Wilkońskiego, który już zwiedził 20 majątków i zbadał stan hodowli koni. Hodowcy w Królestwie będą mieli pole zbytu ogierów rozplodowych bez opłacania pośrednictwa. Poszukiwane są przede wszystkim ogiery szlachetne pełnej krwi: angielskie, arabskie, angielsko-arabskie, oraz ogiery półkrwi, angielsko i arabsko-klydes-dalskie.

Księga rodowa. Dotychczas Związki hodowlane, warszawski i siedlecki, wydały każdy osobną księgę za lata 1902, 3, 4 i 5. Niezadługo zaś wyjdzie osobna księga Związku warszawskiego i osobno siedleckiego za rok 1906 i 1907.

Począwszy jednak od księgi za rok 1908 obydwie Związki wydawać będą księgę wspólną. Na wydawnictwo tak wzorowe zdobyli się dotychczas jedynie najlepsi hodowcy bydła rasowego w Holandyi, którzy mają wydawnictwo zatytułowane: *Friesch Rundveestamboek*.

Tow. ubezpieczenia bydła. Centr. Tow. Rolnicze warszawskie opracowało ustawę „Tow. ubezpieczenia bydła od pomoru p. t. Żywina“. Ustawa złożona została w Ministerstwie spraw wew. w Petersburgu.

Dowóz drobiu i innego ptactwa do Lwowa. Do Lwowa dowieziono drobiu i innego ptactwa następujące ilości:

W roku	1902,	1903,	1904,	1905
Drobiu większ. sztuk	221.376	209.278	213.328	206.528
Kur i gołębi	559.047	581.444	609.122	590.383
Bażantów, gęsi	1.071	1.162	1.566	1.875
Kaczek	6.049	2.951	6.392	7.269
Kaczek wodnych	330	142	275	370
Drobnego ptact. tuz.	567	692	881	814

Stan chmielarń austriackich z końcem lipca 1908 (zestawiony przez Dr. J. P. na podstawie sprawozdania Ministerstwa rolnictwa).

W Austrii górnej (Mühlviertel), w Styrii (Styrya wschodnia i południowy okręg doliny Sana), w Czechach (miasto Zatec, powiat Zatecki, obwód Zatecki — obwód Auscha, okręg Auscha-Polepperplatti i okręg Dauba), wreszcie w Morawach deszcze w drugiej połowie lipca wpłynęły bardzo korzystnie na stan plantacji chmielowych tak, że nawet chmielarnie nawiedzone przedtem pchlą ziemną lub rdzą

znacznie się poprawiły i rokuja średnio dobry normalny zbiór. Wczesne gatunki zaczęto już obrywać. Gatunki późniejsze wykazują ogółem stan gorszy, a w niektórych okolicach Czech wymagają jeszcze wilgoci.

Wręcz przeciwnie w Galicyi zachodniej, słońca i chłodne nocy znacznie bardzo pogorszyły stan chmielników.

Rośliny wybują, a na szyszkach pojawia się pleśń. W zachodniej zatem części naszego kraju oczekiwać należy zbioru dość wprawdzie obfitego ale drugorzędnej jakości.

W okręgu działalności Towarzystwa Gospod., a więc we wschodniej i środkowej Galicyi, na ogół chmielniki nie są uszkodzone i zbiór będzie prawdopodobnie dobrym. Wczesne gatunki zaczynają już obrywać. Tylko później kastrowane chmielniki wykazują stan niezadowolający. Zaznaczyć wreszcie należy, że w całej Austrii wiele chmielarń zostało mocno uszkodzonych przez gradobicia i te oczywiście dadzą zbiór bardzo mały.

Krajowe Biuro Pracy we Lwowie przy Wydziale krajowym. Podana odmiennym drukiem miejscowość wskazuje siedzibę Biura pracy, od którego pochodzi zgłoszenie wolnych posad lub szukających pracy. Należy się zwracać wprost do odpowiedniego Biura, adresując wszędzie: Powiatowe Biuro pracy przy Wydziale powiatowym w.... — Skrócenie „Lwów“ oznacza: Miejskie Biuro pracy we Lwowie, ul. Arsenalska 6. Skrócenie „Kraj. Biuro“ oznacza: Krajowe Biuro pracy, Lwów, Wydział krajowy. — L. 719, dnia 30. lipca 1908. Krajowy wykaz tygodniowy Nr. XXXI.

II. Zgłoszenia szukających pracy (miejsca poszukiwane).

Klasa I. Dąbrowa: 1 dozorca lasowy, emerytowany żandarm, zaraz! — Drohobycz: 1 ekonom lub karbowy, 2 pisarzy gospodarskich, 1 leśny lub podleśniczy, 1 nadzorca robotników leśnych. — Limanowa: 2 kontrolorów lasowych lub leśniczych, jeden z nich ewent. także jako pisarz gospodarski, b. robotników do kopania kartofli i buraków od połowy września na warunki pruskie. — Lwów: 4 ekonomów, 1 leśniczy, 1 polowy. — Nowy-Sącz: 1 zarządca, ekonom, adjunkt gospodarski, magazynier, 1 ekonom-karbownik. — Oświęcim: 1 ekonom. — Sanok: 2 leśniczych, 2 ekonomów. — Tłumacz: 1 rzadca lub ekonom. — Krajowe Biuro: 1 ekonom lub pisarz gospodarski od 1. sierpnia. — **Klasa II.** Drohobycz: 1 kierownik kopalni. — **Klasa IV.** Cieszanów: 5 ogrodników dworskich. — Drohobycz: 1 ogrodnik-pasiecznik. — Lwów: 2 ogrodników. — Sanok: 5 ogrodników zaraz lub od św. Michała, jeden obznajomiony z uprawą chmielu. — **Klasa VI.** Dąbrowa: 1 kowal dworski, zaraz! — Drohobycz: 2 kowali obznajomionych z maszynami. — Lwów: 1 kowal. — **Klasa VII.** Drohobycz: 1 kowal warsztatowy, 2 ślusarzy maszynowych, monterów. — Nowy-Sącz: 1 maszynista-ślusarz. — Tłumacz: 1 kowal-maszynista. — **Klasa VIII.** Sanok: 1 stelmach na wieś. — **Klasa X.** Krajowe Biuro: 1 rymarz, lakiernik i tapicer, lat 34, 4 kl. szkoły ludowej. — **Klasa XV.** Nowy-Sącz: 1 gorzelnik. — Sanok: 1 gorzelnik. — **Klasa XVIII.** Lwów: 1 podmajstrzy murarski. — **Klasa XX.** Lwów: 1 palacz. — **Klasa XXII.** Drohobycz: 1 dozorca fabryczny. — **Klasa XXIII.** Lwów: 5 furmanów. — **Klasa XXIV.** Drohobycz: 1 lokaj z żoną kucharką i praczką, 2 służących wzgl. stróżów, 1 gospodyni lub kucharka. — Oświęcim: 1 pokojówka, 1 posługacz domowy, stróż i t. p. — Sanok: 1 służący, żonaty od 1. października. — **Klasa XXV.** Drohobycz: 1 dozorca chorych, 1 portyer lub dozorca fabryki. — Lwów: 1 buchalter, korespondent lub dozorca, były wojskowy, 2 pisarzy kancelaryjnych.

Wiadomości handlowe.

Agencja sprzedaży materiału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie. Zakupili handlarze ze Stanisławowa. Dnia 31. lipca sprzedano w Ottyni 25 sztuk trzody chlewnej wło-

ścian powiatu tłumackiego i tak: 22 szt. trzody chlewnej wazyły 1501 kg po 90 h = 1350-90 K. 3 szt. trzody chlewnej wazyły 205 kg po 88 h = 180-40 K. Razem 25 sztuk wagi 1706 kg = 1531-30 K.

Dnia 5. sierpnia sprzedano na targu we Lwowie 1 buhajka (habla) wagi 330 kg po 44 h = 145-20 K.

Rolnicza agencja sprzedaży materiału rzeźnego w Wiedniu

Sprawozdanie targowe z 3. sierpnia 1908.

Spęd: 3.716 wołów opasowych; 629 wołów z paszy; 774 bydła drobnego. Razem 5.119 sztuk. Według gatunku: 3.210 wołów; 962 buhajów; 776 krów; 171 bawołów. Razem 5.119 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 81-95; secunda: 72-79; tertia 00 do 00; wyjątkowo: 100-00, woły węgier. siwe prima: 63-79; secunda: 55-62; tertia 46-54; wyjątkowo: 00-00, woły węgier. zabarwione prima: 79-94; secunda: 66-78; tertia: 55-62; wyjątkowo: 98-00, woły galicyjskie: prima: 80-90; secunda: 72-78; tertia: 00-00; wyjątkowo 93-00; buhaje prima: 66-72; secunda i tertia: 52-64; wyjątkowo: 74-00; krowy prima: 64-74; secunda i tertia: 54-60; wyjątkowo: 80-00; bawoły prima: 34-44; secunda i tertia: 30-32; wyjątkowo: 80-00; woły z paszy: 42-66; bydło drobne: 38-60.

Uwaga: Spęd był słabszy o 361 sztuk od zeszłotygodniowego. Mimo mniejszego spędu buhajów o 100 sztuk, popyt był słaby i ledwie utrzymały się w cenach zeszłotygodniowych. To samo dotyczy w przeważnej części bydła drobnego. Mimo atoli większego spędu wołów opasowych o 393 sztuk, popyt za nimi był dość ożywiony. Średnie i byłołdne ostatnie straciło od 2-3 K. Nie sprzedano sztuk 174.

Targ nierogaczny na St. Marx dnia 4. sierpnia 1908.

Spęd wynosił 13.242 sztuk. Opasy prima sprzedawano po 116-119 h, wyjątkowo 120 h; średnie 110-115 h, wyjątkowo 116 h; lepsze 102-106 h; podświnki prima 108 do 120 h, wyjątkowo po 122 h; średnie i drobniejsze 90 do 104 h za 1 kg żywej wagi bez doliczenia podatku spożywczego.

Uwaga: Opasy na skutek dość znacznej podaży zyskały o 1-2 h; podświnki mimo większego spędu około 700 sztuk utrzymały się przy cenach zeszłotygodniowych.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 30. lipca 1908.

Za 1 kg masła płacono: I. 2-80-3-00 K. II. 2-60 do 2-70 K; III. 2-50-2-60; IV 2-30-2-40.

Uwaga: Ceny niezmiennione. Podaż słaba, mimo to jednak pokrywa zapotrzebowanie.

Wiedeńska rolnicza giełda zbożowa z dnia 4. sierpnia 1908.

Za 50 kg w koronach.

Pszenica (cisańska 78-82 kg) 12-15-12-50; (słowacka 76-80 kg) 11-70-12-10; (niższa austriacka 77-80 kg) 11-75-12-50.

Żyto (słowackie 72-75 kg) 9-85-10-05; (niższa austriackie 72-75 kg) 9-85-10-05.

Jęczmień (gorzelniany) 7-50-7-80; (pastewny) 7-25 do 7-60.

Owies (węgierski prima) 8-95-9-30; (niższa-austriacki) 8-45-8-70.

Siano d. 1. sierpnia (prasowane, niższa-austriackie, półśładkie) 4-40-4-60; (śładkie) 4-75-5-00.

Słoma d. 1. sierpnia (prasowana pszeniczna) 2-30-2-40; (żytnia) 2-50-2-60; (jęczmienna) 2-40-2-50; (owsiana) 2-40-2-50.

Makuchy d. 1. sierpnia (rzepakowe) 7-50-8-25; (lniane) 8-40-8-60.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 3. sierpnia 1908.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Królewiec	—	174	—	—
Gdańsk	215-216	170-171	150-152	158-160
Poznań	225	172	150	151
Wrocław	221	177	170 brow. 150 past.	156
Berlin	210-215	173-175	—	163-178
Drezno	213-223	172-178	141-147	157-164
Hamburg	210	182	—	168-176
Mannheim	224	196	—	173

Lwów, dnia 5. sierpnia 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 116, buhaji 32, krów 44, razem bydła rogatego roslęgo sztuk 192, jałownika 139, cieląt 93, owiec i kóz 0, nierogaczny 30, razem 454. Woły opasowe płacono po 67-00 — 77-00 k. woły z paszy chude po 50 do 66, buhaje po 55-63 kor., krowy po 48-64 kor., jałownik po 46 — 62 kor., cielęta po 60 — 72 kor., nierogaczne po

98 — 106 kor., barany para po 00:00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 4. sierpnia 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 209, cieląt 216, owiec i kóz 0, nierogacizny 174, razem 599 zwierząt. Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi: buhaje 58—65 koron, woły 52—68 kor., krowy 00—00 kor., jałownik 00—00 kor., cielęta 64—76 kor., nierogaciznę tuczną 00 — 00 kor. bitej wagi: nierogaciznę 136—148 kor. Z zakupionych na oko płacono za sztukę: woły z paszy 180—310 kor., krowy 100—214 kor., buhajki i jałówki 80 do 94 kor., cielęta 31—56 kor., owce i kozy 00—00 kor., buhaje 120 do 210 kor. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumpcję 431 szt., na konsumpcję innych gmin kraju 168 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 00 szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny — szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Praga dnia 3. sierpnia 1908. Spędzono na targ 519 sztuk bydła rogatego a to: 250 czeskiego i 269 galicyjskiego. Bydło czeskie sprzedawano prima od 0:86—0:88 K, secunda od K 0:60—0:84, wyjątkowo 0:90; woły od K 0:62—0:76; krowy od K 0:64—0:74. Bydło galicyjskie od K 0:50—0:68; woły od K 0:56—0:74; krowy od K 0:48—0:66. Jednoroczne byczki i jałówki od K 0:40—0:52. Popyt za bydłem był średni.

Pośrednictwo

w umieszczaniu funkcjonaryjuszy gospodarstwa wiejskiego
w myśl § 4. al. b. Statutu.

P o s a d y	L. porządkowa.	
	wolnych	poszukiwanych
Sekretarz-rachmistrz	1	6
Samodzielny kierownik na tanytemę		2
Kobieta o skromnych wymogach obznajomiona dokładnie z chowem drobiu na rzeź.	3, 5.	
Kasyer i rachmistrz		4, 10.
Rządca na ordynaryę w sile wieku, obeznany z gorzelnictwem i uprawą chmielu		8
Leśniczy obeznany z gospodarstwem łąkowym	7	

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. cam. August Rodakiewicz.

Wydawnictwa rolnicze popularne
Komitetu c. k. galic. Tow. gospodarskiego
do nabycia

w biurze Komitetu (Lwów, Karola Ludwika 3.)
po następujących zniżonych cenach dla członków Towarzystw gospodarczych, Kółek rolniczych i Spółek włościańskich:

Cele i sposoby uprawy łąk naturalnych — Br. Janowski, (Wyd. drugie) broszurowane 1:20 oprawne	K. h.	1:40
Uprawa i handel chmielem w Czechach — A. Jasiński		—80
Podręcznik techniki mleczarskiej — Inż. Z. Chmielewski		2—
Pomoc przy porodach u krów — T. Sochaniewicz. Wydanie drugie z 33 ryc. w tekście (oprawne)		1—
O wierzbach koszykarskich — Wł. Tyniecki. Wyd. drugie		1—
Nawozy własnego gospodarstwa — Świeżawski		—50
Choroby roślin — dr. Frank i dr. Sorauer, tłum. z niemieckiego (oprawne)		2—

Zbiór i przechowywanie roślin pastewnych — dr. Böhmer, tłum. z niemieckiego (oprawne)	1:80
Hodowla nasion traw pastewnych — Janowski (oprawne)	1—
Cele i zadania uprawy łąk — Janowski	—80
Sztuczne nawozy — Wł. Szybiński	—80
Pamiętnik c. k. galic. Tow. gosp. (oprawne)	1—
O żniwiarkach i plugach wieloskibowych — Rylski	—20
Wychów bydła mlecznego — dr. M. Pańkowski	—20
Gruda z brahy — dr. A. Barański	—20
Uprawa buraków. — Jerzy Turnau (wyczerpane)	—
Kultura lnu w Belgii — Wł. Noskowski	—50
Uprawa i przerabianie lnu w Czechach — Wojciech Chłopiński	—60
Przepisy obowiązujące co do dostaw wojskowych — I. Huber	—10
O akcyi w sprawie podniesienia handlu bydłem i nierogacizną — Dr. Kazimierz hr. Szeptycki	—10
Uгода węgierska — Dr. cam. August Rodakiewicz	—10
W sprawie organizacji dostaw wojskowych — Dr. cam. August Rodakiewicz	—10
Agencja sprzedaży materiału rzeźnego przy komitecie c. k. gal. Tow.gosp. — Dr. cam. A. Rodakiewicz	—10
Telegraficzne przepowiednie pogody — K. Szulc	—20
Zbiorowe doświadczenia nawozowe — J. M. Pomorski i Br. Janowski	—50
Wyniki polowych doświadczeń rolniczych — J. M. Pomorski i Br. Janowski	—10
O telegraficznych przepowiedniach pogody — Br. Janowski	—10
O telegraficznych prohozach pohody — Bronisław Janowski	—10
Indywidualne żywienie krów dojnych — J. Marszałkowicz. Wyd. drugie(wyczerpane)	—
Główne zasady hodowli bydła — Wł. Szybiński	—30
Pereszczepowanie derew owocowych — Dr. St. Goliński, tłum. z polskiego	—50
Nawozy własnoho gospodarstwa — A. Świeżawski, tłum. ruskie z polskiego	—50
O używaniu korow do zapriahania — tłum. ruskie z polskiego (wyczerpane)	—
Plan i kosztorys stajni dla 50 krów — K. Kuhl	—50

Pod prasą:

Z wycieczki po Wielkopolsce — J. Turnau
Uprawa mieszanek koniczynowych — Br. Janowski
Indywidualne żywienie krów dojnych — J. Marszałkowicz (wydanie trzecie)
Suszenie ziemniaków — T. Chrząszcz

Wydawnictwa zakupione przez Komitet c. k. gal. Tow. Gosp. w większych nakładach dla rozpowszechnienia za zniżonemi cenami.

Poglądy na gruźlicę u bydła — Fried	1—
Ile używać saletry chilijskiej	—20
O sposobie uprawy lnu — L. Langen	—20
O ulgach w podatku gruntowym — L. Świtalski	2—
Kwestye nawozowe — Dr. P. Wagner, tłum. z niemieckiego	—50
Cchoroby nierogacizny — Wł. Szyliński	—50

Fabryczna pracownia wyrobów pończoszgarskich i frykotowych BRONISŁAWY WIEDENIOWEJ we Lwowie, plac Bernardyński l. 7. (obok generalnej komendy). Zamówienia z prowincyi na podrabianie stóp do pończoch i skarpetek wykonywa się po cenach umiarkowanych z materiału trwałego, wprost sprowadzanego z fabryk angielskich.